ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน

The Relationship Between the Promotion of Lifelong Learning and the Effectiveness of Educational Institutions under Nan Provincial office of Learning Encouragement

โสภา อุทุมพร
Sopa Uthumporn
กษิฎิฏฏ์ มีพรหม
Kasidit Meeprom
มหาวิทยาลัยพะเยา
University of Phayao
Sopau727@gmail.com, krueins@gmail.com
0810252501

Received: 10 April 2026; Revised: 3 May 2026; Accepted: 23 August 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .826 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์, การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) examine the conditions of lifelong learning promotion under the Office of the Promotion of Learning in Nan Province; 2) study the level of school effectiveness under the Office of the Promotion of Learning in Nan Province; and 3) investigate the relationship between lifelong learning promotion and school effectiveness under the Office of the Promotion of Learning in Nan Province. The sample group consisted of 74 school administrators and teachers under the Office of the Promotion of Learning in Nan Province. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with an Index of Item–Objective Congruence (IOC) of 1.00 and a reliability coefficient of .826. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product–moment correlation coefficient. The findings revealed that: 1) the overall conditions of lifelong learning promotion under the Office of the Promotion of Learning in Nan Province were at a high level; 2) the overall level of school effectiveness under the Office of the Promotion of Learning in Nan Province was also at a high level; and 3) the relationship between lifelong learning promotion and school effectiveness under the Office of the Promotion of Learning in Nan Province showed a high positive correlation, which was statistically significant at the .01 level.

Keywords: The Relationship, The Promotion of Lifelong Learning, Effectiveness of Educational Institutions

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้รับการผลักดันอย่างเข้มข้นจากกระทรวงศึกษาธิการผ่านยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสามารถในการปรับตัว และเจตคติใฝ่รู้ โดยให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนบทบาทครู การพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา และการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับนักวิชาการที่เห็นว่าการจัดการศึกษาไทยจำเป็นต้องมุ่งพัฒนา "ทักษะชีวิตและคุณธรรม" ควบคู่กับความรู้ทางวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในบริบทไทยแลนด์ 4.0

ในขณะเดียวกัน ยุทธศาสตร์และจุดเน้นของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ 2568 ได้ผลักดันการเข้าถึงการเรียนรู้ "ทุกที่ ทุกเวลา" ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ห้องเรียนออนไลน์ สื่อมัลติมีเดีย และ

เครือข่ายส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อยกระดับสังคมแห่งการเรียนรู้ของประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้บทบาทของสถานศึกษาและหน่วยจัดการเรียนรู้ต้องยกระดับประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ทั้งด้านโครงสร้าง กระบวนการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมถึงความพึงพอใจของชุมชนต่อการให้บริการทางการศึกษา

จากผลการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน พบว่าผลลัพธ์ทางการศึกษาแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ แม้ว่าคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-NET) ภาพรวมจะอยู่ในระดับที่ดี แต่เมื่อวิเคราะห์ในระดับพื้นที่กลับพบความเหลื่อมล้ำด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างของกระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวม ซึ่งการขับเคลื่อนภารกิจดังกล่าว จำเป็นต้องมีข้อมูลเชิงประจักษ์ว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสัมพันธ์ต่อ “ประสิทธิผลของสถานศึกษา” มากน้อยเพียงใด

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างนิสัยใฝ่รู้ และการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียนและประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองและปรับตัวในสังคมยุคใหม่ได้อย่างมั่นคง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน

2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน

3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1) รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในลักษณะของการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำรวจของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน

2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสังกัดสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน จำนวน 15 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครู 275 คน รวมทั้งสิ้น 290 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน จำนวน 290 คน ค่าของความเชื่อมั่นร้อยละ 90 โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) เทียบขนาดของประชากร 290 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 74 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วนำมากำหนดสัดส่วนตามขนาดของกลุ่มประชากรในแต่ละศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครู จำนวน 70 คน

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert)

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอออกหนังสือราชการจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ในการอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวมรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสังกัด เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย

4.2 เมื่อได้รับหนังสืออนุญาตเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานงานกับศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ (สกร.ระดับอำเภอ) เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือมนการกระจายแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาในสังกัด โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในการมอบหมายหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการหรือผู้รับผิดชอบงานสื่อสารองค์กร เพื่อประชาสัมพันธ์และนำส่งเครื่องมือวิจัยไปยังกลุ่มเป้าหมาย

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการส่งชุดเครื่องมือวิจัยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Online Questionnaire) พร้อมข้อความเชิญชวนเข้าร่วมโครงการวิจัยและรหัสคิวอาร์ (QR Code) เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน” ผ่านช่องทางออนไลน์ ได้แก่แอปพลิเคชัน ไลน์ (Line), เฟซบุ๊ค (Facebook) และเว็บไซต์ (Website) ของแต่ละสถานศึกษา

4.4 ผู้วิจัยได้ระบุข้อความชี้แจงสิทธิ์และการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลไว้ในเบื้องต้นของแบบสอบถาม โดยเน้นย้ำว่าการเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมัครใจ และผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระในการตัดสินใจให้ข้อมูลโดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงาน

4.5 ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านระบบออนไลน์เป็นเวลา 30 วัน นับจากวันที่เริ่มการประชาสัมพันธ์ โดยมีการติดตามความก้าวหน้า (Follow-up) เป็นระยะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนดไว้ในขนาดกลุ่มตัวอย่าง

4.6 เมื่อได้ข้อมูลที่ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. วิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เกี่ยวกับ เพศ ระดับ การศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ระดับการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้านและภาพรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว (บุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว, 2545 อ้างใน ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560)

5.3 วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จัดลำดับความคิดเห็น โดยแยกเป็นรายข้อ รายด้านและภาพรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลผลของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (บุญชม ศรีสะอาดและบุญส่ง นิลแก้ว, 2545 อ้างใน ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560)

5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 อ้างใน ทิพวรรณ สำเภาแก้ว, 2560)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยภาพรวม ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลสภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยภาพรวม

การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต	**n = 74**			
	$\bar{X}$	**S.D.**	**ระดับ**	**ลำดับ**
ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.24	0.61	มาก	1
ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้	4.22	0.66	มาก	2
ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.19	0.61	มาก	5
ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.20	0.63	มาก	4
ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้	4.21	0.60	มาก	3
รวม	**4.21**	**0.62**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=0.62) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X}$ =4.24,S.D.=0.61) รองลงมา คือ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$=4.22,S.D.=0.66) ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=0.60) และด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X}$ =4.19,S.D.=0.61)

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยภาพรวม

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	**n = 74**			
	$\bar{X}$	**S.D.**	**ระดับ**	**ลำดับ**
ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.17	0.62	มาก	3
ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีเจตคติทางบวก	4.20	0.63	มาก	2
ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.17	0.64	มาก	3
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.21	0.63	มาก	1
รวม	**4.19**	**0.63**	**มาก**	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.63) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.21, S.D.=0.63) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ($\bar{X}$ =4.20, S.D.=0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}$=4.17, S.D.=0.64) และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X}$=4.17, S.D.=0.62)

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y)	การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (X)					ภาพรวม
	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	
Y_1	.34**	.25**	.49**	.45**	.38**	.42**
Y_2	.27**	.33**	.58**	.47**	.46**	.52**
Y_3	.39**	.29**	.53**	.56**	.23**	.54**
Y_4	.37**	.31**	.47**	.58**	.47**	.56**
ภาพรวม	**.35****	**.37****	**.62****	**.64****	**.51****	**.65****

หมายเหตุ : P< .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (X) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง (r=.65**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายคู่ พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด คือ การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กับประสิทธิผลด้านสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ด้านการผลิตนักเรียนให้มีเจตคติทางบวก มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง (r=.58**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต กับประสิทธิผลด้านสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง (r=.58**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกน้อยที่สุด คือ

การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้กับประสิทธิผลด้านสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ (r=.23**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. สภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์สูงย่อมมีความเข้าใจในนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษานอกระบบได้ดี สถานศึกษาจึงสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมุ่งเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างเป็นรูปธรรม รองลงมาคือ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในรูปแบบของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ไม่อาจดำเนินการได้โดยลำพัง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย แม้จะยังอยู่ในระดับมาก แต่ชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษายังมีข้อจำกัดในการออกแบบกิจกรรมและรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่ม ซึ่งอาจเกิดจากข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ หรือทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม สอดคล้องกับ วัชรพงศ์พันธุ์ อุปนันท์ (2564) ได้ศึกษารูปแบบการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในอนาคต ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างวิสัยทัศน์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สิริพร ทวะกาญจน์ (2568) ได้ศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์สูง มีศักยภาพในการรับมือกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความชำนาญและความเข้าใจในบริบทของสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาเชิงระบบและการยกระดับผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนยังเป็นโจทย์ที่ท้าทาย ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับความหลากหลายของกลุ่มผู้เรียนในระบบของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มีความแตกต่างด้านพื้นฐานและแรงจูงใจในการเรียน สอดคล้องกับกัญญรัตน์ คำแพง (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ใน

ระดับมาก ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับณัฐพล กองทุ่งมนและคณะ (2568) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน มีระดับความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย อยู่ในช่วงระดับต่ำถึงสูง แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีบทบาทสำคัญต่อการยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน โดยเฉพาะด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง แสดงให้เห็นว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตไม่ใช่เพียงปัจจัยเสริม แต่เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการบริการทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้ ยังชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการศึกษาและการพัฒนาทุนมนุษย์ในระดับชุมชนและสังคม โดยการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่หลากหลายและต่อเนื่องจะช่วยเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนและส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาโดยรวม และโดยภาพรวม ผลการวิจัยครั้งนี้สนับสนุนแนวคิดการพัฒนาสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการสร้าง “องค์กรแห่งการเรียนรู้” (learning organization) และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับ วันชนก อาจปรุ (2565) ได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาขององค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้ (1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาสงเสริม สนับสนุนใหบุคลากรเป็นผู้ใฝเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเอง (2) ด้านการมีแบบแผนความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาสงเสริมใหบุคลากรเป็นนักวิจัย และวางแผนการพัฒนางานอย่างเป็นระบบ (3) ด้านการมีวิสัยทัศนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นใหบุคลากรมีสวนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศนเพื่อใหบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นระบบ (4) ด้านการเรียนรูร่วมกันเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมสงเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แกบุคลากรทุกคน และ (5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดใหมีการประชุมระดมสมองใชกระบวนการ PDCA และส่งเสริมพัฒนาศักยภาพทางความคิด

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้

การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มิใช่เพียงภารกิจเสริม หากแต่เป็นกลไกเชิงระบบที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและประสิทธิผลขององค์กรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาสองมิตินี้อย่างจริงจัง จะสามารถยกระดับศักยภาพผู้เรียนและเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสนับสนุนแนวคิด "องค์กรแห่งการเรียนรู้" ที่ถือว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการระดมทรัพยากรอย่างมีทิศทาง ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เป็นพลังขับเคลื่อนประสิทธิผลของสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืนในบริบทสังคมดิจิทัล

สรุป

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดน่าน มีการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารและบุคลากรมีความตระหนักในความสำคัญของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างชัดเจน นอกจากนี้ สถานศึกษายังให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งชี้ให้เห็นว่าครูยังต้องได้รับการพัฒนาในการออกแบบกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ความท้าทายนี้อาจเกิดจากข้อจำกัดด้านทรัพยากร

ภาระงาน หรือการขาดการอบรมเชิงปฏิบัติที่เพียงพอ การพัฒนาด้านนี้จึงควรเป็นลำดับความสำคัญในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาในระยะต่อไป

ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี ด้านที่มีประสิทธิผลสูงสุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารและครูร่วมมือกันวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน ด้านที่มีประสิทธิผลต่ำสุด คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาและการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของบริบทการศึกษายุคใหม่ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังคงเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องการกลยุทธ์เฉพาะเจาะจงและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าเมื่อสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากขึ้น ประสิทธิผลขององค์กรก็จะเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต สะท้อนให้เห็นว่าทั้งสองด้านนี้ มีอิทธิพลโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในช่วงปานกลางถึงสูง ซึ่งบ่งชี้ว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นกลไกเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในหลายมิติพร้อมกัน ไม่ใช่เพียงการแทรกแซงเฉพาะจุด บทความวิจัยนี้ยังสนับสนุนแนวคิดการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็น "องค์กรแห่งการเรียนรู้" ที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู ไปจนถึงผู้เรียนและชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. สภาพการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน พบว่า ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การเรียนรู้แบบ Project-Based Learning การเรียนรู้ผ่านชุมชน และการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน รวมถึงควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องในด้านนวัตกรรมการสอน เพื่อให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองผู้เรียนในทุกช่วงวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน พบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษามีค่าต่ำสุดร่วมกัน ดังนั้น สถานศึกษาควรนำระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายมาใช้ ไม่จำกัดเฉพาะการสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบดั้งเดิม ควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล เพื่อออกแบบการสนับสนุนได้ตรงจุด นอกจากนี้ควรสร้าง

วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเปลี่ยนแปลง โดยผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา และมีกลไกติดตามผลการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน พบว่า ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้กับด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่ำสุด สะท้อนว่าแม้สถานศึกษาจะระดมทรัพยากรได้ดี แต่ยังไม่สามารถแปลงทรัพยากรเหล่านั้นไปสู่การพัฒนาองค์กรได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงควรพัฒนาขีดความสามารถของผู้บริหารด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเชิงกลยุทธ์ ส่วนด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีความสัมพันธ์สูงสุดกับประสิทธิผลโดยรวม สถานศึกษาควรให้ความสำคัญลำดับแรกกับการพัฒนาด้านนี้อย่างเร่งด่วน รองลงมาคือ ด้านการใช้เทคโนโลยี ซึ่งควรลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีและพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมส่งเสริมการเรียนรู้. (2566). พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566. ราชกิจจานุเบกษา.เล่ม 140 ตอนที่ 20 ก. หน้า 60 – 72.

กรมส่งเสริมการเรียนรู้. (2568). จุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปี 2568. ประกาศกรมส่งเสริมการเรียนรู้.

กัญญรัตน์ คำแพงและคณะ (2565). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมการศึกษาสกลนคร เขต 3. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒน์. 4(2), 137-148.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). ปั้นสมองของชาติ. กรุงเทพมหานคร: ซัคเซส มีเดีย.

ดิเรก พรสีมา. (2560). ครูไทย 4.0 มติชนออนไลน์. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2568 จาก https://www.matichon.co.th/news/345042.

ณัฐพล กองทุ่งมน, สุภัทรศักดิ์ คำสามารถและวิเชียร อินทรสัมพันธ์. (2568). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี. 8(5), 408-418.

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรีแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

วันชนก อาจปรุ. (2565). แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคกลาง. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วัชรพงศ์พันธุ์ อุปนันท์, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์, และวณิชชากร พงศ์ทัศนา. (2564). รูปแบบการ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในอนาคต. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 6(10), 165–181.

สิริพร ทวะกาญจน์ และสุนทรี วรรณไพเราะ. (2568). การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสงขลา.วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา. 16(1), 58-77.

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดน่าน. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีสำหรับปีงบประมาณ 2568. น่าน.

Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.). New York: Harper and Row.